

**RAPORTUL ANUAL
DE ANALIZĂ A GRADULUI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI
NAȚIONALE DE MANAGEMENT INTEGRAT AL FRONTIEREI DE
STAT PENTRU PERIOADA 2018-2023**

2019

CUPRINS

INTRODUCERE	3
OBIECTIVUL I. Dezvoltarea sistemului de coordonare a securității frontaliere, a cooperării interinstituționale în vederea asigurării eficienței și coerenței în acțiuni, precum și a interoperabilității dintre autoritățile și agențiile naționale și internaționale, realizarea schimburilor regulate de informații prin intermediul instrumentelor de cooperare.....	4
OBIECTIVUL II. Consolidarea capacităților de control al frontierei, de prevenire și combatere a infracționalității transfrontaliere.....	8
OBIECTIVUL III. Dezvoltarea capacităților de participare a autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat la misiuni și operațiuni internaționale.....	19
OBIECTIVUL IV. Consolidarea domeniului analitic și amplificarea rolului analizei de risc în procesul decizional.....	20
OBIECTIVUL V. Eficientizarea acțiunilor statului în domeniul migrației, returnării și al readmisiei, precum și a acțiunilor de asistență a persoanelor care solicită protecție internațională.....	21
OBIECTIVUL VI. Instituirea și consolidarea mecanismelor de asigurare a calității la nivelul autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat, precum și a mecanismelor naționale de evaluare și punere în aplicare a legislației în domeniul gestionării frontierei.....	24
OBIECTIVUL VII. Consolidarea mecanismului sectorial de accesare și implementare a programelor și proiectelor internaționale de asistență tehnică și investițională în domeniul managementului integrat al frontierei de stat.....	25
OBIECTIVUL VIII. Consolidarea domeniului de management al resurselor umane, dezvoltarea și perfecționare a domeniului de formare profesională a angajaților autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat.....	26
ACRONIME	28

INTRODUCERE

La 14 noiembrie 2018 Guvernul Republicii Moldova a aprobat Strategia națională de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2018-2023 și Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea acesteia (Hotărârea Guvernului nr. 1101/ 2018). Strategia constituie documentul principal de politici, ce reflectă prioritățile și viziunea statului în domeniul managementului integrat al frontierei de stat pentru asigurarea securității frontaliere, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere.

Obiectivul general al Strategiei constă în consolidarea securității frontaliere și facilitarea trecerii legale a frontierei de către persoane și bunuri, în condițiile prevenirii și combaterii migrației ilegale, infracționalității transfrontaliere și a terorismului, care urmează să fie atins prin realizarea a opt obiective specifice.

Prezentul raport conține informații cu privire la gradul de implementare a acțiunilor care trebuiau realizate, în baza Planului de acțiuni, în perioada anului 2019. În aceeași măsură, sunt reflectate și acțiunile care doar trebuiau inițiate în perioada vizată și a căror termen de implementare este mai mare sau sunt acțiuni cu caracter continuu.

Stadiul implementării celor 85 de acțiuni prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei este, în evaluarea noastră, următorul:

- acțiuni realizate – 22, reprezentând 26%, din totalul acestora;
- acțiuni în curs de realizare – 56, reprezentând 66%, din total;
- acțiuni nerealizate – 7, reprezentând 8%, din total;

Gradul de realizare a acțiunilor din Plan a fost determinat în baza rapoartelor/informațiilor recepționate de la instituțiile responsabile pentru implementarea acțiunilor.

OBIECTIVUL I. Dezvoltarea sistemului de coordonare a securității frontaliere, a cooperării interinstituționale în vederea asigurării eficienței și coerenței în acțiuni, precum și a interoperabilității dintre autoritățile și agențiile naționale și internaționale, realizarea schimburilor regulate de informații prin intermediul instrumentelor de cooperare

Total acțiuni: 19

Numărul de acțiuni realizate: 4

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 13

Numărul de acțiuni nerealizate: 2

În scopul asigurării eficienței și coerenței acțiunilor interinstituționale, au fost evaluate, ajustate și puse în aplicare următoarele acte de cooperare:

➤ Acord adițional la Acordul între SV și MAI privind accesul la Sistemul Informațional Integrat Vamal din 24 iunie 2013, fiind actualizate în acest sens listele utilizatorilor și suplinită lista protocoalelor de acces;

➤ Acordul de Cooperare între IGPF și Inspectoratul pentru Protecția Mediului al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;

➤ Acordul privind schimbul de informații între Serviciul Vamal și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;

➤ Acordul de colaborare semnat de către SV și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a fost actualizat;

➤ 37 planuri de cooperare la nivel teritorial între Secțiile regionale ale BMA și Inspectoratele teritoriale de poliție, precum și Brigăzile de patrulare ale Inspectoratului Național de Patrulare al IGP.

În scopul consolidării capacității de reacție în situații de criză, au fost realizate următoarele activități:

➤ a fost aprobat ordinul MAI nr.818 din 21.12.2019 cu privire la elaborarea planurilor situaționale pentru toate subdiviziunile din subordinea MAI;

➤ IGPF a actualizat planurile privind capacitatea de reacție în situații de criză pentru anul 2020, totodată a fost elaborat Planul operațional al PF pentru anul 2020;

➤ Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a revizuit și actualizat Planurile de aducere a Inspectoratului în stare de pregătire pentru acțiuni în situații de urgență, pericol sau declanșare a situațiilor excepționale la nivel central și teritorial.

Întru eficientizarea schimbului operativ de informații relevante dintre autorități s-a elaborat proiectul Acordului de colaborare între IGPF și Serviciul de Informații și Securitate. Acordul a fost remis pentru avizare Serviciului de Informații și Securitate.

Cu referire la participarea în comun la investigații ce vizează infracționalitatea transfrontalieră, în scopul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere în perioada vizată au fost inițiate mai multe măsuri de cooperare

cu organele de drept din alte state în scopul identificării și documentării persoanelor implicate în aceste activități ilicite și ca urmare în baza a 5 cauze penale au fost create echipe comune de investigații.

În scopul prevenirii și combaterii criminalității în zona de frontieră în perioada de raportare s-au desfășurat 28 de activități comune cu participarea IGPF și SV (echipe mobile mixte), precum și 3 operațiuni naționale.

În sensul realizării compatibilității Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră cu Sistemul european de supraveghere a frontierelor, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 429/2015 care transpune parțial Regulamentul (UE) nr.1052/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2013 de instituire a Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR).

Necesitatea revizuirii cadrului normativ aferent compatibilității sistemelor survine urmare aprobării Regulamentului (UE) nr.2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr.1052/2013 și nr.2016/1624.

În scopul inițierii negocierilor cu Comisia Europeană privind cooperarea și schimbul de informații în Sistemul european de supraveghere a frontierelor, prin intermediul Misiunii diplomatice pe lângă Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a promovat interesul Republicii Moldova pentru stabilirea unei cooperări formalizate cu EUROSUR. Totodată, până la data raportării statele membre ale Uniunii Europene nu au încheiat cu nici un stat terț un acord special pentru schimbul de informații în contextul EUROSUR, însă schimbul de date relevante a avut loc în baza acordurilor tradiționale de cooperare la frontieră, inclusiv în cazul Republicii Moldova.

Prin ordinul cu privire la inițierea planificării controlului frontierei de stat în Sistemul Informațional destinat Centrului Operațional de Coordonare a fost aprobată Instrucțiunea privind operarea sistemului, care prevede mecanismul de transmitere și clasificare a evenimentelor în tablourile situaționale.

PF a stabilit și implementează cu autoritățile naționale relevante activități prevăzute în planurile de cooperare, precum și protocoalele de schimb de informații. Astfel, până la moment, sunt semnate și puse în aplicare 25 Acorduri de cooperare, 21 Acorduri cu privire la schimbul de informații, 11 Planuri de acțiuni și 9 Memorandumuri, ce reglementează desfășurarea activităților menite să asigure securitatea frontalieră, totodată, pentru autoritățile naționale sunt create 851 locuri de muncă pentru accesarea Sistemului Informațional Integrat al Poliției de Frontieră.

Cu referire la modernizarea Sistemului informațional integrat vamal ASYCUDA World, a fost sporită ponderea declarațiilor depuse în format electronic, ceea ce a constituit:

- la export - 98,58%; (comparativ cu 98,54% în anul 2018);
- la import – 42,13% (comparativ cu 36,52% în anul 2018)
- tranzit - 100%.

Ca urmare a negocierilor purtate la începutul anului 2019 cu reprezentanții UNCTAD, la 29.05.2019, la Geneva/la 31.05.2019 la Chișinău, a fost semnat proiectul între SV și Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) „Proiectul de asistență tehnică cu privire la modernizarea Sistemului Operațional ASYCUDA World”.

În scopul creării și dezvoltării Sistemului informațional de schimb în regim de timp real a informațiilor cu Serviciul Grăniceresc de Stat al Ucrainei cu privire la persoanele și mijloacele de transport care traversează frontiera de stat comună, au fost achiziționate echipamentele pentru crearea sistemului informațional.

De către Misiunea OIM în Ucraina a fost selectată compania „Центр системной интеграции” care va scrie software-ul pentru sistemul informațional.

Întru dezvoltarea mecanismului de punere în aplicare și supraveghere a măsurilor restrictive internaționale a fost elaborat proiectul ordinului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la punerea în aplicare a măsurilor restrictive internaționale în domeniile de competență ale MAI, actualmente acesta fiind definitivat și urmează să fie semnat.

Totodată, a fost aprobat Ordinul Serviciului Vamal nr.226-O din 15.05.2019 cu privire la prezentarea informației prealabile privind trimiterile poștale internaționale care se introduc în Republica Moldova (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.171-177 art. 850 din 24.05.2019).

Cu referire la dezvoltarea sistemului de telecomunicații radio în standard TETRA a fost actualizat sistemul de radiocomunicații în standard TETRA prin trecerea tehnologiei de la Flux E1 la tehnologia IP.

De asemenea, s-a participat activ, alături cu reprezentanții Serviciului tehnologii informaționale al MAI, la efectuarea tuturor lucrărilor de identificare a locațiilor, configurare, testare echipamente, etc., ținând cont de necesitățile PF întru dezvoltarea eficientă a sistemului de radiocomunicații în standard TETRA, în urma cărora PF va beneficia de o acoperire radio securizată și fiabilă pentru zona de sud-est a țării și Aeroportul Internațional Chișinău.

Au fost dotate subdiviziunile de frontieră din zona de est cu mijloace de comunicații TETRA (Palanca, Tudora, Săiți, Olănești, Copceac, Basarabeasca).

S-au elaborat caracteristicile tehnice de cablare structurată, securitatea perimetrului și specificațiile mijloacelor de telecomunicații pentru punctele de trecere a frontierei de stat „Palanca-Maiaki-Udobnoe”, „Giurgiulești-Reni” „Pervomaisc-Cuciurgan”, „Aeroportul Internațional Chișinău”, precum și punctul

comun de contact „Palanca”, de asemenea s-a asigurat procesul de instalare, configurare și operaționalizare a tehnicii speciale de comunicații.

În scopul realizării obiectivelor Proiectul „Asigurarea unui sistem de comunicații fiabil și eficient pentru scopuri operaționale în cadrul Poliției”, care are ca obiectiv principal crearea platformei comune de radiocomunicații securizate în standard TETRA, pe parcursul anului 2019, au fost întreprinse un șir de acțiuni, în special au fost livrate toate echipamentele preconizate pentru anul 2019, inclusiv echipamentul preconizat pentru anul 2020 conform Acordului adițional la contractul nr.273AP din 06.12.2017, s-a realizat actualizarea a 36 de stații de bază deținute, instalate, configurate și operaționalizate 16 stații de bază TETRA și 14 legături de radioreleu.

La moment zona de acoperire cu semnal radio a teritoriului țării constituie 65%.

Referitor la mentenanța TETRA, au fost realizate cu forțele proprii a IGPF următoarele:

- urmărirea și prelucrarea statistică a defecțiunilor, diagnosticarea, informatizarea, asigurarea calității înalte de funcționare a sistemului de telecomunicații;
- organizarea și asigurarea întreținerii, reparațiilor accidentale (neplanificate), urmărirea comportării în exploatare a echipamentelor, asigurarea pieselor de schimb și a materialelor necesare reparațiilor și întreținerii;
- planificarea și organizarea activităților de mentenanță (inspecție, testare, înlocuire, reglare, reparare, întreținere, detectarea defecțiunilor, înlocuirea componentelor, lubrifiere);
- efectuarea schimbului de consumabile aferente infrastructurii de telecomunicații, deservirea generală a sistemelor de aer condiționat, sistemului antiincendiar, sistemului de asigurare cu energie de rezervă, înlocuirea bateriilor acumulate a sistemelor de energie autonomă;
- înlocuirea accesoriilor defecte la echipamentul de radiocomunicații.

În cadrul proiectului „Consolidarea managementului integrat al frontierei de-a lungul frontierei între Republica Moldova și Ucraina”, a fost creat centrul comun de contact în punctul de trecere a frontierei de stat „Palanca-Maiaki-Udobnoe”, pe teritoriul Republicii Moldova, care este funcțional începând cu 06.09.2019.

În anul 2019 au fost semnate și implementate 5 planuri de cooperare cu autoritățile de frontieră ale Ucrainei, României, Republicii Estonia, Republicii Lituania și Republicii Federale Germane.

De către SV a fost asigurată implementarea Planului de cooperare pentru anul 2019 între Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Agenția Națională de Administrare Fiscală din România privind intensificarea colaborării în domeniul antifraudă vamală și facilitarea comerțului (semnat în decembrie 2018). În vederea asigurării implementării Planului

menționat supra, au fost desfășurate o serie de întrevederi cu autoritățile vamale din România.

În adresa Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene au fost transmise proiectele tratatelor internaționale cu privire la asistența administrativă în domeniul vamal reactualizate pe baza Modelului Organizației Mondiale a Vănilor, asupra cărora anterior au fost inițiate negocieri, și care au fost remise spre examinare administrațiilor din 14 state: Republica Populară Chineză, SUA, Regatul Belgiei, Republica Franceză, Republica Austria, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Republica Portugheză, Canada, Regatul Norvegiei, Bosnia și Herțegovina, Republica Irlanda, Republica Finlanda, Japonia, Republica Federală Germania.

OBIECTIVUL II. Consolidarea capacităților de control al frontierei, de prevenire și combatere a infracționalității transfrontaliere

Total acțiuni: 35

Numărul de acțiuni realizate: 11

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 21

Numărul de acțiuni nerealizate: 3

Pentru implementarea unui sistem de identificare timpurie a persoanelor la frontiera de stat prin intermediul senziorilor de mișcare, în adresa partenerilor de dezvoltare au fost remise solicitări de finanțare în acest sens, acestea fiind în proces de analiză.

Cu referire la dezvoltarea componentei de supraveghere prin intermediul aparatelor de zbor, menționăm că este în etapa de evaluare Fișa de proiect „Instalarea sistemului de supraveghere video în regiunea transfrontalieră Victoria-Sculeni”, care prevede procurarea aparatelor de zbor fără pilot (drone).

Totodată, în cadrul proiectului „Implementarea sistemului de control-video în punctele de trecere a frontierei rutiere și suport pentru supravegherea comună continuă a frontierei albastre (VICOS)”, au fost elaborate și transmise către implementator listele echipamentelor care urmează a fi procurate în cadrul proiectului.

Patrularea comună a frontierei de stat moldo-ucrainene este efectuată în baza Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la patrularea comună a frontierei de stat moldo-ucrainene, încheiat la Odessa, 20 decembrie 2011.

Actualmente patrularea comună a frontierei de stat moldo-ucrainene este efectuată pe un segment de 937,4 km din totalul de 1222 km, ceea ce constituie 77%. Totodată, pe segmentul central (transnistrean) patrularea comună se desfășoară pe teritoriul Ucrainei în limita a 9 subdiviziuni tactice de frontieră ale

Ucrainei, pe o lungime totală de circa 168,8 km din totalul de 453,4 km, ceea ce constituie aproximativ 38%.

Întru implementarea conceptului de patrulare comună la frontiera moldo-română, la 22.11.2018, în orașul București, în cadrul ședinței comune dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, s-a semnat Protocolul dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, și Ministerul Afacerilor Interne din România, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, privind constituirea și activitățile echipelor mixte de patrulare la frontiera de stat comună. La 05.06.2019 a fost lansată patrularea în comun la frontiera moldo-română.

În cadrul proiectului „Suport pentru Reforma Instituțiilor de Aplicare a Legii în Moldova” implementat cu suportul Ambasadei SUA urmează să fie create condiții pentru antrenarea, îngrijirea și reproducerea cânilor de serviciu din cadrul subdiviziunilor MAI.

În luna decembrie 2018 s-a lansat proiectul „Dezvoltarea capacităților Poliției de Frontieră în domeniul chinologic”, finanțat de Uniunea Europeană, care prevede desfășurarea sesiunilor de instruire pentru specialiștii chinologi.

În cadrul acestui proiect s-a planificat achiziționarea echipamentului de instruire și tehnică specială pentru dresajul cânilor de serviciu, în rezultat PF a fost dotată cu un mijloc de transport de model Volkswagen T6 reutilat conform necesităților de serviciu cu 4 boxe pentru transportarea cânilor de serviciu, un mijloc de transport de model Dacia Dokker, reutilat conform necesităților de serviciu cu 2 boxe pentru transportarea cânilor de serviciu și alt echipament special chinologic.

În perioada de raportare subdiviziunile Poliției de Frontieră au fost suplinite cu 8 câini de serviciu. Actualmente PF este asigurată în proporție de 60 % cu câini de serviciu din totalul necesar iar SV deține 22 câini de serviciu.

În cadrul proiectului „Cooperarea regională pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere în Republica Moldova și România” s-au efectuat servicii de proiectare, stabilindu-se costul lucrărilor de reconstrucție, conform proiectului de execuție pentru sectoarele poliției de frontieră „Brânza”, „Stoianovca”, „Toceni” și „Valea Mare”. Totodată, prin ordinul șefului IGPF nr.654 din 18.09.2019 a fost instituit Grupul de lucru responsabil de implementarea proiectului menționat, perioada de implementare a proiectului fiind 2019-2022.

Au fost inițiate lucrările de reconstrucție a sediilor sectoarelor poliției de frontieră „Briceni” și „Soroca”, fiind realizate în proporție de 40% și respectiv 30%.

A fost semnat Memorandumul de Înțelegere între SV și Programul USAID Reforme Structurale în Moldova cu privire la implementarea sistemului de gestionare a fluxului de transport auto la frontieră. Memorandumul semnat

stabilește angajamentele părților privind implementarea noului sistem. Astfel, Programul USAID se angajează să dezvolte și să finanțeze achiziționarea noului modul informatic, oferind totodată asistență și la implementarea acestuia. În același timp, SV îi revine sarcina de a asigura infrastructura și echipamentele necesare pentru pilotarea sistemului la postul vamal „Sculeni”. Suplimentar, în scopul identificării instrumentelor de cooperare ale autorităților de frontieră din Republica Moldova și România pentru fluidizarea trecerii frontierei, cu accent pe efectuarea de controale comune, USAID a contractat un expert pentru efectuarea unui studiu detaliat al legislației României, precum și a Uniunii Europene, care a vizitat SV, punctele de trecere „Leușeni-Albița” și „Palanca-Maiaki-Udobnoe”, în perioada 10-12.09.2019. La 08.10.2019 a avut loc prezentarea Sistemului de gestionare a fluxului mijloacelor de transport la frontieră cu participarea demnitarilor de rang înalt. La 17.12.2019 SV a reconfirmat disponibilitatea de a continua activitățile comune pentru implementarea Sistemului.

De către IGPF au fost inițiate procedurile de achiziție publică privind procurarea tehnicii de calcul pentru nivelul I de control și echipamentului special (dispozitive de citire automată) pentru efectuarea controlului la trecerea frontierei.

În scopul identificării soluțiilor privind implementarea unui sistem de informații prealabile despre pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău, s-au desfășurat 5 ședințe ale Grupului de lucru interinstituțional, constituit din reprezentanții autorităților interesate. Subsecvent, în perioada 10-12.07.2018, OSCE a organizat un atelier de lucru, la care au participat reprezentanți ai IGPF, SV, Serviciului de Informații și Securitate, Autorității Aeronautice Civile, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Biroului Național Central Interpol, companiilor IT, statelor ce au implementat un sistem de informații prealabile despre pasageri, precum și experți internaționali. În cadrul acestui atelier au fost identificate mai multe opțiuni de implementare a sistemului respectiv.

În perioada 04-05.06.2019, în cadrul IGPF a avut loc cel de-al II-lea atelier național de lucru privind implementarea unui sistem de informații prealabile despre pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău, organizat și desfășurat la inițiativa și cu suportul OSCE.

Urmare a ședinței s-a convenit că OSCE și OIM vor acorda suport autorităților naționale în implementarea sistemului vizat prin desfășurarea studiului de fezabilitate, analiza cadrului normativ național și organizarea vizitelor de familiarizare.

La 04.11.2019, în incinta IGPF a avut loc ședința Grupului de lucru pentru implementarea sistemului de informații prealabile despre pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău cu participarea experților care realizează studiul de fezabilitate, organizată de către OIM Moldova.

A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.111/2019 pentru aprobarea Protocolului dintre administrațiile vamale ale statelor-membre ale GUAM privind

interacțiunea în domeniul combaterii contravențiilor vamale legate de deplasarea mărfurilor prin transport aerian peste frontierele de stat ale statelor-membre ale GUAM, întocmit la 05.10.2018.

Sistemul de schimb prealabil de informații vamale Moldova-Ucraina a fost revizuit și este funcțional.

Pentru Sistemul de schimb prealabil de informații vamale Moldova-Federația Rusă a fost elaborat și aprobat caietul de sarcini, iar la moment are loc dezvoltarea Sistemului (versiunea 2.1.), conform caietului de sarcini.

Suplimentar, în perioada 29-30.01.2019, în orașul Baku, Azerbaidjan, s-a desfășurat întrevederea experților serviciilor vamale ale Republicii Moldova și Republicii Azerbaidjan în domeniul schimbului de informații prelabile.

La 13.02.2019, în orașul Minsk, Republica Belarus, a avut loc întrevederea experților serviciilor vamale ale Republicii Moldova și Republicii Belarus, unde au fost discutate aspectele tehnice de organizare a schimbului de informații, în vederea realizării prevederilor Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarus privind sistemul de facilitare a comerțului reciproc, semnat la Chișinău, la 13.12.2017.

În scopul dezvoltării procedurilor simplificate de vămuire, au fost adoptate 2 acte normative importante, și anume Hotărârea Guvernului nr.109/2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului prin care a fost modificată anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.647/2014 privind punerea în aplicare a secțiunilor a 27¹-a și a 28¹-a din Codul vamal al Republicii Moldova, precum și Ordinul directorului SV nr.565-O/2019 cu privire la aprobarea Normelor Tehnice privind aplicarea procedurilor simplificate.

În prezent, 80 de agenți economici beneficiază de procedura vămuirii la domiciliu (PVD), care au depus 8364 declarații vamale în procedura PVD, ceea ce constituie 1,4% din totalul declarațiilor vamale depuse. În anul 2019 a fost acordată 1 autorizație PVD, retrase/suspendate nu au fost.

Cu referire la implementarea proiectului Twinning privind noul sistem computerizat de tranzit, SV are planificați pașii ulteriori după finalizarea proiectului (23.11.2019), sunt elaborate specificațiile tehnice și caietul de sarcini, se preconizează adaptarea și modernizarea modulului NCTS care a fost donat de Departamentul Vamal al Republicii Lituania.

Urmează lansarea Proiectului pilot NCTS în câteva posturi vamale. Ulterior va fi lansat la nivel național conform cerințelor celor două Convenții. După ce un an de zile NCTS va fi aplicat la nivel național SV va solicita aderarea la Convenții și interconectarea tranzitului național la sistemul țărilor membre ale Convenției. Aplicarea practică a procedurii de tranzit comun, inclusiv utilizarea NCTS, nu doar că va moderniza și eficientiza procesele de tranzit aplicate în Republica Moldova, dar și va facilita comerțul cu Uniunea Europeană și alte țări membre ale Convențiilor, precum și va crea condiții mai bune pentru exportul produselor moldovenești pe piețele acestor țări.

În vederea extinderii declarării electronice a fost elaborat și examinat în ședința secretarilor generali de stat din 13.06.2019 și este la etapa de avizare proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.904/2013 cu privire la procedura de vămuire electronică. Proiectul a fost avizat pozitiv de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Proiect înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. 280/MF/2019 a fost definitivat în baza avizelor instituțiilor interesate. S-a întocmit tabelul de divergențe și urmează a fi prezentat Cancelariei de Stat.

Totodată sunt prezentate următoarele date statistice a ponderii declarațiilor depuse în format electronic:

- la export - 98,58%; (comparativ cu 98,54% în anul 2018);
- la import – 42,13% (comparativ cu 36,52% în anul 2018);
- tranzit - 100%.

În vederea dezvoltării mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului de agent economic autorizat a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.109/2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, prin care au fost operate modificări la Hotărârea Guvernului nr.385/2015 pentru punerea în aplicare a prevederilor secțiunii 34² din Codul vamal al Republicii Moldova și Hotărârea Guvernului nr.647/2014 privind punerea în aplicare a prevederilor secțiunilor a 27¹-a și a 28¹-a din Codul vamal al Republicii Moldova.

În acest sens a fost elaborat și Ordinul SV nr.41-O/2019, astfel aprobate Normele metodologice privind modul de verificare a solicitanților și titularilor Autorizației de agent economic autorizat (AEO).

De asemenea, au fost întreprinse acțiuni prin solicitările adresate către DG TAXUD din cadrul Comisiei Europene, în vederea stabilirii termenilor de referință și persoanele de contact pentru lansarea acțiunilor și implementarea graduală a Foii de parcurs. Au fost efectuate schimburi de mesaje cu persoana de contact din cadrul DG TAXUD privind inițierea acțiunilor comune cu experții Uniunii Europene, stabilirea unor indicatori concreți pe fiecare acțiune în parte și formarea grupului de validare a misiunii privind Acordul de Recunoaștere Mutuală (MRA).

Acordul privind recunoașterea mutuală a AEO între Uniunea Europeană și Republica Moldova va fi elaborat urmare a implementării Foii de parcurs.

Acest subiect a fost discutat și la Subcomitetul vamal Republica Moldova-Uniunea Europeană care a avut loc la 21.11.2019 la Chișinău. În vederea avansării s-a solicitat suportul Delegației Uniunii Europene din Moldova pentru acordarea asistenței necesare și delegării unui expert din partea Uniunii Europene întru inițierea acțiunilor înscrise în Foia de parcurs.

Urmare a materializării Proiectului pilot Republica Moldova-Uniunea Europeană pentru recunoașterea AEO din Uniunea Europeană la punctul de trecere a frontierei de stat „Leușeni-Albița”, demarat în luna mai 2015, s-au acordat beneficii la trecerea frontierei vamale la intrarea în punctul de trecere a frontierei de stat „Leușeni” a 20 AEO din Uniunea Europeană, în cadrul a 982 de traversări a mijloacelor de transport cu încărcături, durata timpului de trecere a

frontierei pentru AEO din Uniunea Europeană a constituit în mediu 15 minute, fără depistarea iregularităților vamale.

La moment sunt 117 titulari de Autorizații AEO valide, totodată în perioada de raportare:

- au fost acordate 8 Autorizații AEO;
- au fost reevaluate 24 Autorizații AEO (dintre care 12 dosare reevaluate și reconfirmat statutul AEO);
- a fost suspendate 3 Autorizații AEO;
- au fost retrase 4 Autorizații AEO;
- 5 dosare sunt în procedura de reevaluare;
- ponderea declarațiilor vamale perfectate de agenții economici autorizați AEO constituie 20% din totalul declarațiilor vamale.

Întru consolidarea capacităților de contracarare a traficului cu arme de distrugere în masă, de către Departamentul de Stat al SUA, prin intermediul Programului EXBS (Export Control and Related Border Security) la punctul de trecere a frontierei de stat „Giurgiulești-Galați” au fost donate trei scanere de control al bagajelor pasagerilor, la fel PF a primit donație șase containere modulare destinate creării infrastructurii necesare pentru asigurarea activității de control comun la hotarul moldo-ucrainean, precum și 7 detectoare de radiație.

Totodată, conform solicitării SV în cadrul ședinței din 23.11.2019, reprezentanții Programului pentru depistarea și prevenirea cazurilor de contrabandă cu substanțe nucleare „Nuclear Smuggling Detection and Deterrence – NSDD” au exprimat disponibilitatea de a instala monitor-portaluri la punctele de trecere „Criva-Mamaliga” și „Palanca-Maiaki-Udobnoe”.

În vederea dezvoltării capacităților de control al exporturilor și importurilor mărfurilor strategice și cu dublă destinație, colaboratorii SV au participat la diferite ateliere de lucru, treninguri și cursuri de instruire, astfel de activități având o caracteristică stabilă și continuă.

Pentru inițierea controlului în comun la frontiera moldo-română s-au desfășurat următoarele:

➤ la 30.11.2018 a fost desfășurată ședința conducătorilor autorităților de frontieră din Republica Moldova și România în cadrul căreia s-a propus examinarea posibilității de testare a controlului în comun în cadrul punctului de trecere a frontierei de stat „Lipcani-Rădăuți Prut”, partea moldovenească a propus organizarea unei ședințe de lucru pe marginea organizării controlului în comun sub formă de test în punctului de trecere a frontierei de stat „Lipcani-Rădăuți Prut”. Ulterior partea română a comunicat că este necesară formalizarea unei poziții clare la nivelul autorităților române și consultarea autorităților europene relevante.

➤ la 02.10.2019, în or. Oradea (România) a avut loc întrevederea șefilor autorităților de frontieră ale Republicii Moldova și României. În cadrul întrevederii Partea română a avut o viziune constructivă privind subiectul implementării

controlului în comun la frontiera de stat moldo-română, însă a menționat că acesta rămâne a fi promovat la nivelul guvernelor ambelor state.

➤ la 15.02.2019, la București, a avut loc întrevederea conducerii SV cu Vicepreședintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind colaborarea vamală bilaterală, în special promovarea conceptului de control comun la granița cu România și sincronizarea acțiunilor de control în perioadele cu flux sporit, ulterior MAEIE a informat PF și SV despre poziția părții românești despre imposibilitatea inițierii controlului în comun din motivul infrastructurii insuficiente și necesității respectării normelor aplicabile bazelor de date electronice utilizate de autoritățile române. Printre cauzele care împiedică, la moment, realizarea acestui obiectiv partea română a menționat și lipsa cadrului legal la nivelul Uniunii Europene privind instituirea controlului comun la punctele de trecere cu o țară terță.

➤ Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în cadrul întâlnirilor bilaterale, inclusiv la reuniunea Grupului de lucru interministerial Republica Moldova – România, (București, 23.07.2019) a reiterat necesitatea constituirii controlului comun la frontiera cu România, eventual printr-un proiect pilot.

La 23.05.2018 Guvernul Republicii Moldova a aprobat inițierea negocierilor și semnarea protocoalelor dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei privind organizarea controlului în comun în punctele comune de trecere „Giurgiulești-Reni”, „Larga-Kelmenți”, „Criva-Mamalîga”, „Goianul Nou-Platonovo”, „Palanca- Maiaki-Udobnoe”, „Pervomaisk-Cuciurgan”, „Briceni-Rossoșani”, „Novosavițkoe-Cuciurgan”. Cele 8 protocoale au fost elaborate și negociate, urmând a fi întreprinse măsurile ce se impun în vederea semnării lor.

În cadrul ședinței experților autorităților de frontieră și vamale ale Republicii Moldova și Ucrainei, care a avut loc în perioada 12-13.11.2019, în orașul Odessa, sub egida EUBAM, partea ucraineană a informat despre inițierea procedurilor interne de coordonare interdepartamentale repetate, motivând această schimbare cu modificările operate în guvernul Ucrainei, precum și în organele grănicerești și vamale.

Dotarea, punctelor de trecere „Pervomaisc-Cuciurgan” și „Giurgiulești-Reni” cu echipament și tehnică este realizată în cadrul proiectului „Consolidarea managementului integrat al frontierei de-a lungul frontierei între Republica Moldova și Ucraina”, finanțat de Uniunea Europeană, implementat de OIM.

La 14.02.2019, la București, a fost semnat Acordul de Parteneriat privind implementarea proiectului de reabilitare a punctelor de trecere a frontierei de stat „Leușeni-Albița”, „Sculeni-Sculeni” și „Giurgilești-Galați”. Documentul

stabilește expres drepturile și obligațiile părților, conținând și prevederi pentru o bună gestionare tehnică și financiară a proiectului.

A fost creată echipa de implementare a proiectului, fiind elaborate fișele de post atât în română, cât și în engleză. A fost aprobată cererea de pre-finanțare, fiind transferată prima tranșă în sumă de 392924,60 euro.

În conformitate cu cerințele Contractului de Grant, a fost elaborat Raportul de progres tehnic și financiar pentru primele 4 luni de implementare a proiectului, fiind prezentat partenerului lider în termenul stabilit.

La 18.12.2019, în incinta punctului de trecere a frontierei de stat „Sculeni-Sculeni” a avut loc Conferința de vizibilitate a Proiectului Uniunii Europene privind modernizarea punctelor de trecere a frontierei de stat „Leușeni-Albița”, „Sculeni-Sculeni” și „Giurgilești-Galați”.

Au fost aprobate Normele tehnice privind controlul trecerii în cadrul punctului de trecere a frontierei de stat „Giurgilești-Port”, care reglementează procedurile administrative de control și a cooperării dintre autoritățile competente și agenții economici în cadrul Portului Internațional Liber Giurgilești.

Totodată, Ministerul Economiei și Infrastructurii a elaborat și inițiat procedura de promovare a Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului-cadru privind controlul statului de pavilion. În paralel se definitivează proiectul Hotărârii Guvernului privind controlul statului port. Regulamentele prenotate urmează a fi implementate de Agenția Navală, finalitatea urmărită fiind sporirea siguranței, securității și facilitarea procedurilor administrative în procesul de deservire a navelor în Complexul portuar Giurgilești.

De către IGPF în comun cu SV a fost elaborat Raportul comun de evaluare a nivelului de cooperare pe latura funcționalității unității comune de control al containerelor (UCC) în Portul Internațional Liber Giurgilești. Proiectul documentului conține realizările înregistrate și problematica identificată pe parcursul activității UCC, precum și propuneri/oportunități de dezvoltare a atribuțiilor și statutului UCC.

În contextul evaluării nivelului de implementare a prevederilor Regulamentului Sanitar Internațional (RSI) în perioada august-noiembrie 2018, în comun cu experții internaționali, s-a elaborat Raportul de evaluare a nivelului de implementare a prevederilor RSI, care a fost plasat pe pagina web a Organizației Mondiale a Sănătății.

În conformitate cu Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.327d/2019, în perioada 10-11.10.2019 a fost organizat Atelierul de lucru privind autoevaluarea anuală privind implementarea RSI și cartografierea riscurilor pentru sănătate publică, respectiv au fost discutate realizările în domeniul RSI la nivel de țară pentru anul 2019 și indicatorii de performanță pe domeniul „Punctele de trecere”.

Totodată, reprezentantul Organizației Mondiale a Sănătății, dna Stela Gheorghită, s-a referit asupra necesității reactualizării/modificării Hotărârii Guvernului nr.475/2008.

Subsecvent, în perioada 23-24.12.2019, s-a desfășurat Atelierul de lucru pentru inițierea revizuirii Planului de acțiuni privind punerea în aplicare a Regulamentului Sanitar Internațional în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.475/2008 și implementarea recomandărilor Evaluării externe realizate de comun cu autoritățile naționale și experții Organizației Mondiale a Sănătății în octombrie 2018.

Cu referire la dotarea subdiviziunilor specializate ale organelor de drept cu echipament și tehnică necesară au fost realizate următoarele:

➤ laboratorul criminalistic al IGPF a fost asigurat cu imprimantă EPSON L132, set de chei tubulare și cric hidraulic, substanțe lichide (acetonă pură, acid azotic, acid sulfuric). Totodată, structurile de investigații speciale ale IGPF au fost dotate cu 9 calculatoare, 4 imprimante, 6 prelungitoare și 6 UPS, iar structurile de urmărire penală cu 6 calculatoare, 3 imprimante, 1 prelungitor și 1 UPS;

➤ la începutul anului 2019, urmare semnării Memorandumului dintre Centrul pentru Combaterea Crimelor Informatice al Inspectoratului Național de Investigații al IGP și National Crime Agency (NCA) din Marea Britanie, a fost recepționată cheia de acces la softul de analiză „Chainanalysis” – instrument de cercetare specializat, care este utilizat de ofițerii de investigații pentru efectuarea investigațiilor legate de valuta electronică Bitcoin, ce aparține Unității Naționale de criminalitate informatică din cadrul Agenției Naționale pentru Criminalitate din Marea Britanie, program implementat de comun cu Direcția nr.4 (Antidrog) a Inspectoratului Național de Investigații;

➤ la 12.03.2019, Secția Justiție Penală și Aplicarea Legii a Ambasadei SUA în Republica Moldova a donat softul Cellebrite UFED 4PC ULTIMATE destinat extragerii și analizării informațiilor stocate în memoria telefoanelor mobile precum și dispozitive de stocare a informațiilor necesare asigurării funcționalității serverelor, stațiilor de lucru și stocare a imaginilor criminalistice;

➤ la 23.05.2019, Secția Justiție Penală și Aplicarea Legii a Ambasadei SUA în Republica Moldova a donat echipament destinat extragerii și analizării informațiilor stocate în memoria telefoanelor mobile, precum: 16 dispozitive de stocare a informațiilor necesare asigurării funcționalității serverelor, stațiilor de lucru și stocare a imaginilor criminalistice, o sursă de alimentare neîntreruptibilă și un calculator PC;

➤ SV a primit donație trei scanere de control al bagajelor pasagerilor de la Departamentul de Stat al SUA, prin intermediul Programului EXBS (Export Control and Related Border Security) și 3 autoturisme de la misiunea EUBAM, de asemenea a fost suplinit echipamentul pentru efectuarea controlului vamal, precum și echipamentul IT.

De către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene se întreprind mai multe măsuri inclusiv continue, astfel funcționarii consulari, membri ai

personalului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare sunt instruiți în mod constant prin intermediul reuniunilor care se desfășoară periodic, la care participă reprezentanți ai instituțiilor de drept și instituțiilor publice, activitatea cărora are tangențe cu activitatea consulară, fiind abordate subiecte importante privind organizarea, dezvoltarea și consolidarea activității misiunilor diplomatice în procesul de eliberare a actelor, precum și prestării serviciilor consulare.

De asemenea, prin circularele și instrucțiunile periodice, elaborate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, se atrage atenția asupra sporirii nivelului de vigilență și prudență la examinarea documentelor în procesul acordării asistenței și protecției consulare, fiind promovată cooperarea cu misiunile diplomatice ale altor state, în vederea asigurării schimbului de informații în situațiile necesare.

În perioada de raport au fost organizate mai multe operațiuni pe tematici specifice combaterii criminalității transfrontaliere cu implicarea autorităților naționale relevante, dintre care:

➤ „FALSTAFF”, organizată în perioada 04.03.2019-19.04.2019 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și curmarea trecerii ilegale peste frontiera vamală a obiectelor de proprietate intelectuală;

➤ operațiunea națională dintre SV și Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției privind identificarea, stoparea și documentarea mijloacelor de transport cu termenul depășit de ședere pe teritoriul Republicii Moldova (180 zile), desfășurată în perioada 12-23.03.2019;

➤ „NISTRU 2019”, operațiune organizată de SV de comun cu IGP – în scopul prevenirii contrabandei cu mărfuri în zona transnistreană, controlul vehiculelor cu termenul de ședere depășit, desfășurată în perioada 25.11-25.12.2019.

➤ „OPSON VIII”, organizată în perioada 15.12.2018-15.03.2019, sub egida OMV privind produsele alimentare și bunurile contrafăcute și care nu corespund standardelor;

➤ „GAMMA”, cu privire la contracararea traficului ilicit mărfuri, între statele CSI 22.11.2018 – 12.01.2019;

➤ „SCORPION”, organizată în perioada 01.06-31.06.2019 privind depistarea și curmarea trecerii mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera Republicii Moldova cu eludarea controlului vamal;

➤ „THUNDERBALL”, organizată în perioada 04.06-31.06.2019 privind depistarea și curmarea trecerii mărfurilor, obiectelor și altor valori peste frontiera Republicii Moldova cu eludarea controlului vamal;

➤ „GAMES-2019”, organizată în perioada 01.06-10.07.2019 privind intensificarea controlului vamal al mărfurilor transportate peste frontiera vamală în perioada desfășurării jocurilor europene care vor avea loc în Republica Belarusă;

➤ „JAD”, organizată de EUROPOL în perioada 05-08.09.2019 în Balcanii de Vest împotriva traficului ilicit de droguri, substanțe interzise și traficul de ființe umane;

- „ATHENA II”, privind prevenirea traficului ilicit de obiecte culturale, desfășurată sub egida Organizației Mondiale a Vămirilor în cooperare cu INTERPOL, UNESCO, UNODC, INUDROIT și ICOM în perioada 30.09.-11.10.2019;
- „SESHA III GLOBAL PHASE”, sub egida Organizației Mondiale a Vămirilor în scopul prevenirii și depistării traficului ilicit cu specii rare de floră și faună (Convenția CITES), organizată în perioada 01.10.2019-31.01.2020;
- „ANTITABAC 2019”, dintre SV și Agenția Națională de Administrare Fiscală a României, desfășurată în perioada 10-31.10.2019 privind combaterea traficului ilicit cu țigarete peste frontiera vamală moldo-română;
- „JUBILARIAN”, sub egida Organizației Mondiale a Vămirilor în scopul prevenirii de către organele vamale a contrabandei cu mărfuri prin utilizarea necorespunzătoare a Carnetelor ATA, desfășurată în perioada 15.11.2019-15.01.2020;
- „OPSON IX”, aferentă produselor alimentare și băuturilor contrafăcute, desfășurată cu participarea INTERPOL-ului în perioada decembrie 2019-aprilie 2020;
- Operațiunea internațională OPSON VIII, organizată în scopul combaterii produselor alimentare și băuturilor contrafăcute și care nu corespund standardelor, desfășurată în perioada 27.12.18-09.04.19, cu participarea reprezentanților IGP, IGPF, SV, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- Operațiunea națională „CĂUTARE”, cu privire la identificarea și reținerea infractorilor anunțați în căutare, infractorilor care se eschivează de la organele de urmărire penală, judecată, dezertorilor, condamnaților evadați sau persoanelor care se sustrag de la executarea pedepsei penale, desfășurată în perioada 26.04-06.05.2019;
- Operațiunea „MAC-2019”, combaterea creșterii ilicite de plante cu conținut narcotic, perioada 20.06-31.08.2019;
- Operațiunea „SCORPION”, combaterea traficului ilicit de țigări și produse din tutun, perioada 01.07-31.08.2019;
- Operațiunea „DIASPORA”, cu scopul fluidizării traficului transfrontalier, oferirea serviciilor de calitate și o etică profesională la frontieră, perioada 01-31.08.2019;
- Operațiunea „NUCLEU”, combaterii traficului ilicit a materialelor radioactive, nucleare și chimice, perioada 23-30.09.2019;
- Operațiune cu genericul „Combaterii traficului ilicit de mijloace de transport date în căutate, a celor cu VIN-COD modificate precum și depistarea actelor false utilizate”, perioada 01-31.10.2019;
- Operațiune pe teritoriul Republicii Moldova orientată spre contracararea traficului ilicit internațional de autovehicule. Operațiunea a fost organizată de IGPF cu suportul BKA Wiesbaden;
- Operațiunea Zilei de Acțiune: JAD (Joint Action Day) Western Balkans 2019, scopul combaterea traficului ilegal de arme și explozive precum și a

cazurilor de trafic de droguri și migrației ilegale, perioada de acumulare a informației sensibile 15.04.2019-30.08.2019, faza operațională a derulat în perioada 05-08.09.2019, cu participarea reprezentantului IGPF la EUROPOL /Haga.

➤ Operațiunea THESEUS, în perioada 08-18.12.2019, sub egida OIPC Interpol, privind combaterea traficului de ființe umane, contrabanda cu persoane și cei mai căutați infractori internaționali în regiunea Balcanilor.

➤ Operațiunea “ECLIPSE IV”, în perioadele 16-20.12.2018 (prima fază operațională), 20-24.01.2020 (a doua fază operațională) și 21-22.01.2020, sub egida Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii (SELEC).

Pe latura schimbului de informații prin intermediul ofițerilor de legătură au fost înregistrate următoarele progrese: în cadrul cooperării polițienești cu atașatii de afaceri interne și ofițerii de legătură au avut loc 9 întrevederi, principalele state de cooperare fiind: Republica Federală Germană, Regatul Spaniei, Republica Austria, România, Ucraina, Regatul Țărilor de Jos, Confederația Elvețiană, Regatul Belgiei. Prin cooperarea cu misiunile diplomatice ale altor state în Republica Moldova, precum și ale Republicii Moldova în străinătate a fost acordat sprijin prin transmiterea unor date în vederea asigurării de către misiunile diplomatice a asistenței consulare.

OBIECTIVUL III. Dezvoltarea capacităților de participare a autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat la misiuni și operațiuni internaționale

Total acțiuni: 3

Numărul de acțiuni realizate: 0

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 2

Numărul de acțiuni nerealizate: 1

În scopul consolidării capacităților instituționale de pregătire a personalului pentru aplicare și participare în cadrul misiunilor și operațiunilor internaționale angajații autorităților din sistemul de management integrat al frontierei au participat la un șir de instruirii, ateliere de lucru precum și alte evenimente în rezultat, s-a adus un aport considerabil la consolidarea capacităților instituționale privind gestionarea operațiunilor pe toate domeniile de competență.

Cu relevanță accentuată sunt următoarele:

➤ în perioada 11-13.03.2019, patru polițiști de frontieră au participat la briefingul pentru observatorii din statele terțe, în cadrul Operațiunii Comune Punctele Focale Aeriene 2019, organizat de către Agenția FRONTEX, în orașul Varșovia, Polonia;

➤ în perioada 13-14.05.2019 doi polițiști de frontieră au participat la ședința organizatorică în vederea desfășurării operațiunii comune „Scorpion”, organizată de către EUBAM, în orașul Odessa, Ucraina;

- în perioada 28-30.05.2019 un polițist de frontieră a participat la atelierul de instruire cu privire la operațiunile de contra-insurgență, organizat de către Comandamentul aliat întrunit NATO, în incinta Ministerului Apărării al Republicii Moldova;
- în perioada 03-06.06.2019 doi polițiști de frontieră au participat la conferința operațională a șefilor de aeroporturi 2019, organizată de către Agenția FRONTEX, în orașul Gdynia, Polonia;
- în perioada 12-14.06.2019 19 polițiști de frontieră au participat la briefingul pentru participanții în cadrul Operațiunii Punctele Focale Terestre 2019, organizat de către Agenția FRONTEX, în orașul Varșovia, Polonia;
- în perioada 03-05.09.2019 doi polițiști de frontieră au participat la ședința de informare a coordonatorilor locali în Operațiunile comune Puncte Focale Terestre 2019/Puncte de coordonare 2019, organizată de către Agenția FRONTEX, în orașul Varșovia, Polonia;
- în perioada 24-30.11.2019 un polițist de frontieră a participat la ședința preparatorie pentru participanții în cadrul Misiunii speciale a OSCE de monitorizare în Ucraina, organizată de către Secretariatul OSCE, în orașul Viena, Austria;
- la 15.05.2019, a avut loc întrevederea reprezentanților EUBAM și conducerea echipelor mobile a IGPF, în care au fost discutate aspecte ce țin de conlucrarea cu echipele mobile din cadrul SV pentru efectuarea unor operațiuni comune;
- angajați ai BMA implicați în procedurile de readmisie au beneficiat de instruire în cadrul a două seminare, cu tematica „Consolidarea potențialului serviciilor migraționale privind gestionarea migrației, cu referințe particulare la operațiunile de returnare”, organizate cu suportul FRONTEX, fiind instruiți astfel 29 de angajați;
- curs de instruire pentru liderii de escortă de reîntoarcere forțată în cadrul operațiunilor de returnare, desfășurate în Amsterdam, Olanda, sub egida FRONTEX; (06-10.05.2019).

OBIECTIVUL IV. Consolidarea domeniului analitic și amplificarea rolului analizei de risc în procesul decizional

Total acțiuni: 4

Numărul de acțiuni realizate: 2

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 2

Numărul de acțiuni nerealizate: 0

În scopul consolidării sistemului de analiză a riscurilor, prin dezvoltarea activității grupurilor comune de lucru interinstituționale, în anul 2019 s-au organizat și desfășurat 4 ședințe de lucru a Grupului Comun de Analiză a Riscurilor la nivel național, în rezultat fiind elaborate 2 produse analitice:

➤ Raportul comun de evaluare a riscurilor în domeniul migrației ilegale, traficului de ființe umane și traficului ilicit a produselor de tutungerie peste frontiera de stat a Republicii Moldova (2018).

➤ Raportul (tematic) comun de evaluare a riscurilor pentru I semestru al anului 2019;

Subsidiar, s-au desfășurat 13 de ședințe de lucru ale Grupurilor Comune de Analiză a Riscurilor la nivel regional, în cadrul cărora au fost elaborate 8 rapoarte analitice pentru semestrul I al anului 2019 cu privire la evaluarea riscurilor în domeniul combaterii criminalității transfrontaliere, a traficului de ființe umane și a migrației ilegale pentru sectoarele de responsabilitate ale Direcțiilor regionale Nord, Est, Sud și Vest ale PF.

Totodată, pentru membrii Grupului Comun de Analiză a Riscurilor la nivel național și Grupurilor Comune de Analiză a Riscurilor la nivel regional au fost organizate și desfășurate 5 cursuri de instruire cu privire la CIRAM (Common Integrated Risk Analysis Model).

Cu referire la realizarea proiectului de asistență externă cu privire la consolidarea capacităților în domeniul analizei de risc, în perioada de raportare IGPF a reușit dezvoltarea unui set de instrumente de instruire în domeniul analizei informațiilor (actualmente 2 experți din Marea Britanie și practicieni din România și Republica Moldova dezvoltă în comun un manual de instruire care include noile metode de formare, concepte inovatoare și abordare e-learning, elaborat conform standardelor SQF). În acest scop s-au organizat 2 vizite de studiu în Marea Britanie și România. De asemenea au fost organizate 3 ateliere de lucru pentru definitivarea conținutului manualului.

La 18.11.2019 a fost aprobat Ordinul MAI nr.742 prin care a fost aprobat standardul ocupațional „Analist de informații”.

OBIECTIVUL V. Eficientizarea acțiunilor statului în domeniul migrației, returnării și al readmisiei, precum și a acțiunilor de asistență a persoanelor care solicită protecție internațională

Total acțiuni: 12

Numărul de acțiuni realizate: 0

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 12

Numărul de acțiuni nerealizate: 0

În urma măsurilor și activităților de depistare a migranților ilegali, de îndepărtare a acestora, precum și de aplicare a măsurilor restrictive, pe parcursul anului 2019 au fost emise 545 decizii de revocare a dreptului de ședere în privința străinilor originari din 37 state, a fost aplicată măsura returnării în privința a 535 străini, originari din 68 state. Urmare documentării diverselor abateri săvârșite de străini, interdicția de intrare pe teritoriul Republicii Moldova a fost aplicată în

privința a 433 străini, au fost îndepărtați sub escortă 92 străini dintre care, 86 străini au fost escortați până la punctele de trecere ale frontierei de stat, iar 6 străini au fost escortați până în țara de origine sau de tranzit.

În vederea consolidării capacităților de depistare și de îndepărtare a migranților ilegali 2 reprezentanți ai PF și 1 reprezentant al BMA au participat în cadrul unui curs de instruire dedicat liderilor de escortă de returnare forțată în operațiuni de returnare, organizat de către FRONTEX, în orașul Amsterdam, Olanda.

În perioada de referință, urmare a vizitei delegației MAI la sediul FRONTEX, la 05.02.2019, au fost consolidate relațiile bilaterale cu FRONTEX, care s-a angajat să asiste autoritățile din Republica Moldova în domeniul returnărilor, oferind instruiți pentru ofițerii de escortă, sub aspect tehnic și de intervenție, cu simularea operațiunilor de returnări.

Subsecvent, în aprilie 2020, ofițerii BMA vor participa în cadrul operațiunii de returnare colectivă, în comun cu autoritățile de drept ale Republicii Federale Germane, organizate cu suportul și sub coordonarea FRONTEX. Operațiunea menționată presupune implicarea escortei moldovenești la returnarea forțată a cetățenilor moldoveni, care urmează a fi transferați în cadrul procedurii de readmisie.

În anul 2019 de către angajații BMA, în baza prevederilor acordurilor de readmisie a fost asigurat transferul cetățenilor sau resortisanților țărilor terțe în Republica Moldova în cadrul procedurii de readmisie în număr de 551 persoane (Germania – 345; Franța – 180; Polonia – 6; Ungaria – 5; Olanda – 2; Spania – 1; Suedia – 1; Elveția – 1). În privința cetățenilor străini s-a asigurat transferul a 11 persoane (Ucraina – 10; Georgia – 1).

La etapa actuală sunt încheiate 19 Protocoale de implementare ale Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană în domeniul readmisiei persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, semnat la 10.10.2007, la Bruxelles, Belgia. În curs de negociere sunt proiectele Protocoalelor de implementare a Acordului în domeniul readmisiei cu Republica Portugheză și Republica Cipru.

Totodată, în curs de negociere este și proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Kârgâze privind readmisia persoanelor în ședere ilegală și Protocolul de implementare al acestuia.

În perioada de raportare, de către BMA, au fost organizate și desfășurate campanii de informare a străinilor, care își desfășoară studiile în cadrul instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova, în domeniul migrației și azilului, precum și regimului de ședere pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, au fost aduse la cunoștință drepturile, obligațiile și aspectele legate de șederea ilegală a cetățenilor străini. O atenție deosebită s-a atras asupra modificărilor survenite recent în legislația din domeniul migrației. Totodată, au fost distribuite

circa 5000 pliante informative privind drepturile și obligațiile cetățenilor străini. De asemenea s-au desfășurat activități cu transportatorii de pasageri, cu străinii care traversează frontiera moldo-ucraineană prin segmentul central (transnistrean), în privința drepturilor și obligațiilor străinilor care intră pe teritoriul țării și regulile de ședere.

Cu referire la perfecționarea cadrului legal în domeniul azilului, la 24.10.2019 a avut loc ședința Comisiei de coordonare a activităților în domeniul migrației și azilului, instituită prin Hotărârea Guvernului nr.947/2018 cu privire la constituirea Comisiei de coordonare a activităților în domeniul migrației și azilului, scopul căreia a fost examinarea și abordarea problematicilor cu privire la azil și identificarea propunerilor de modificare a cadrului legal în domeniul azilului. Au fost solicitate propuneri cu privire la actele normative ce urmează a fi revizuite în perioada următoare referitor la domeniul migrației, azilului, intrării și șederii străinilor pe teritoriul Republicii Moldova de la 33 organizații neguvernamentale, precum și de la autoritățile administrative și instituțiile din subordinea MAI.

La 20.09.2019 a avut loc ședința de lucru cu reprezentanții IGPF, IGP, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate din cadrul Primăriei municipiului Chișinău, Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului. În cadrul ședinței au fost puse în discuție aspecte privind elaborarea mecanismului de identificare și verificare periodică a personalului care este în contact cu solicitanții de azil.

Pe parcursul anului 2019 BMA a contactat experți UNHCR și OIM pentru acordarea suportului necesar la elaborarea Ghidului privind evaluarea necesităților și referire către organele competente a solicitanților de azil aflați în situație vulnerabilă. Până la etapa actuală au fost organizate și desfășurate ședințe de lucru cu partenerii de implementare unde au fost puse în discuții aspecte privind elaborarea ghidului menționat.

Pe parcursul anului 2019 au fost examinate condițiile pentru primirea solicitanților de protecție internațională, inclusiv pentru persoane cu nevoi speciale (victime ale torturii, persoane cu dizabilități, etc.). Au fost examinate standardele naționale și internaționale în domeniu. În acest context BMA a subcontractat servicii de consiliere psihologică și asistență socială pentru solicitanții de azil acomodați în Centrul de cazare al BMA. Astfel pe parcursul anului 2019 au beneficiat de consilieri unice – 96 persoane, consultații psihologice individuale – 128 persoane, activități în grup – 24 persoane.

Pe parcursul perioadei de raport, 78 angajați ai PF au participat la 15 activități privind consolidarea capacităților angajaților privind protecția drepturilor omului și acordarea asistenței corespunzătoare imigranților aflați în situație de vulnerabilitate la frontieră, în conformitate cu normele internaționale.

Totodată, pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului Guvernului la fenomenul traficului de ființe umane și îmbunătățirea protecției victimelor traficului și martorilor în Republica Moldova”, implementat de către Misiunea OIM în Republica Moldova, cu suportul financiar al Ambasadei SUA în Republica Moldova, peste 500 de angajați ai PF au beneficiat de instruire în domeniul combaterii traficului de ființe umane.

OBIECTIVUL VI. Instituirea și consolidarea mecanismelor de asigurare a calității la nivelul autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat, precum și a mecanismelor naționale de evaluare și punere în aplicare a legislației în domeniul gestionării frontierei

Total acțiuni: 4

Numărul de acțiuni realizate: 1

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 2

Numărul de acțiuni nerealizate: 1

Cu referire la organizarea instruirii specifice pentru comisia de evaluare constituită din experți din cadrul autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat a fost remisă fișa de proiect în adresa Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al României în contextul apelului de proiecte lansat în cadrul instrumentului de finanțare al UE „Mobility Partnership Facility”, însă au fost primite răspunsuri privind imposibilitatea organizării instruirilor vizate de la The International Centre for Migration Policy Development și Agenția FRONTEX.

În vederea pregătirii pentru misiunea de recertificare a Serviciului Vamal în conformitate cu prevederile Standardului ISO 9001:2015 au fost revizuite procedurile operaționale și generale, precum și ajustată documentația sistemului de management al calității și transpuse cerințele ISO 9001:2015.

Misiunile de recertificare, conform noului standard în domeniul calității ISO 9001:2015, au avut loc în perioada 11-14.06.2019, fiind recertificate atât aparatul central al Serviciului Vamal, cât și birourile vamale.

În scopul implementării managementului calității, pe parcursul perioadei de raport, au fost organizate 9 ședințe ale Consiliului pentru implementarea sistemului de control intern managerial în cadrul IGPF. Totodată, au fost expediate două solicitări privind contractarea experților străini în domeniul managementului calității și contractarea serviciilor pentru auditarea situației actuale aferente managementului calității în cadrul PF către Centrul Estonian pentru Parteneriatul Estic și Ambasada Statelor Unite, însă propunerile nu au fost acceptate. La fel, în cadrul PF s-au organizat două cursuri de instruire (conform standardului ISO 9001:2015), cu participarea a 10 angajați.

OBIECTIVUL VII. Consolidarea mecanismului sectorial de accesare și implementare a programelor și proiectelor internaționale de asistență tehnică și investițională în domeniul managementului integrat al frontierei de stat

Total acțiuni: 3

Numărul de acțiuni realizate: 1

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 2

Numărul de acțiuni nerealizate: 0

La 04.11.2019, secretarul de stat al MAI, Gheorghe Bălan, a avut o întrevedere de lucru cu șeful Misiunii OIM în Republica Moldova, Lars Johan Lönnback și specialistul principal regional pentru imigrare și managementul frontierelor din cadrul OIM, Livia Styp-Rekowska.

Discuțiile au fost axate pe posibilitatea lărgirii spectrului de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne și Misiunea OIM în Republica Moldova, în particular pe dimensiunea acordării suportului în realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat, pentru perioada 2018-2023.

Secretarul de stat a informat partenerii de dezvoltare despre eforturile instituționale și aportul autorităților și instituțiilor publice implicate în procesul de asigurare a securității frontierei și de facilitare a comerțului în realizarea acțiunilor propuse, și nu în ultimul rând despre direcțiile prioritare de dezvoltare a managementului integrat al frontierei de stat în Republica Moldova.

La rândul său, experții Misiunii, au constatat necesitatea stabilirii unor noi repere de colaborare în special la realizarea obiectivelor Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat, totodată au enunțat necesitatea continuării dialogului interinstituțional pentru identificarea elementelor care necesită suport.

De asemenea, în cadrul întreprinderii, reprezentanții OIM au relatat ultimele evoluții a managementului integrat al frontierei la nivel european, viziuni și priorități noi în dezvoltarea acestuia, precum și au subliniat beneficiul alinierii timpurii a Republicii Moldova la noile tendințe, un subiect important fiind menționat supravegherea frontierei de stat cu ajutorul tehnologiilor de ultimă generație.

În scopul consolidării potențialului de identificare, accesare și implementare a programelor și proiectelor de asistență externă, în perioada anului 2019, 17 angajați ai PF au participat beneficiat de instruire în cadrul a 4 activități tematice.

În prezent, SV este beneficiar a 12 proiecte de asistență externă menite să consolideze capacitățile instituționale ale autorității.

OBIECTIVUL VIII. Consolidarea domeniului de management al resurselor umane, dezvoltarea și perfecționarea domeniului de formare profesională a angajaților autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat

Total acțiuni: 5

Numărul de acțiuni realizate: 3

Numărul de acțiuni în curs de realizare (inclusiv cu caracter continuu): 2

Numărul de acțiuni nerealizate: 0

În scopul ajustării numărului de angajați antrenați la controlul frontierei de stat, în cadrul procesului de desfășurare a analizei funcționale și organizaționale a IGPF, a fost efectuată o analiză amplă asupra necesarului de personal, cu întocmirea calculelor în acest sens. Problematika insuficienței de personal este specifică tuturor subdiviziunilor de nivel local, dar care este alimentată inclusiv de fluctuația majoră de personal înregistrată pe întregul sistem al PF.

Subsecvent, aspectele aferente majorării/micșorării numărului de personal nu pot fi abordate la etapa actuală, iar acțiunile prioritare pentru perioada ulterioară vor fi axate pe completarea deficitului constatat la moment. Faptul respectiv este argumentat și de situația instituirii moratoriului pentru angajări pentru perioada 2019-2020.

În scopul eficientizării sistemelor de pregătire a personalului pe baza Curriculei de bază comune, sala de studiere a limbilor străine din cadrul Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei a fost amenajată și dotată cu tehnică de calcul, rechizite de birou și materiale didactice. Dotarea acesteia s-a realizat cu suportul Secției de Justiție Penală și Aplicare a Legii din cadrul Ambasadei SUA în cadrul proiectului de asistență în dezvoltarea abilităților lingvistice a viitorilor polițiști de frontieră.

Totodată, în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului Antitrafic al Guvernului și îmbunătățirea protecției victimelor traficului și a martorilor în Republica Moldova” în cadrul Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei a fost amenajată o clasă de instruire dotată cu mobilier și echipament IT.

A fost elaborat caietul de sarcini pentru efectuarea studiului de fezabilitate privind construirea căminului pentru elevi și cursanți la Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei. Drept rezultat, la 10.10.2019, între Verilarproiect S.A. și Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei, a fost încheiat contractul de achiziționare a serviciilor privind efectuarea studiului de fezabilitate.

Întru modernizarea condițiilor necesare și perfecționării continue a colaboratorilor vamali, în cadrul reuniunii care a avut loc la finele lunii mai 2019 în orașul Geneva, Confederația Elvețiană, SV a depus Fișa de proiect la secretariatul Comitetului de coordonare a capacităților și standardelor în comerț al Comisiei Economice a Națiunilor Unite pentru Europa.

Pe parcursul perioadei de raportare IGPF, cu suportul OIM a implementat proiectul de dezvoltare a instruirii la distanță e-learning în domeniul traficului de ființe umane, fiind elaborat cursul de instruire pentru ofițerii de investigații.

Totodată, de către SV au fost extinse posibilitățile programului de formare a colaboratorilor vamali e-learning prin: actualizarea a 33 suporturi de curs, introducerea a 6 teste, în rezultat au fost instruiți 438 de funcționari în cadrul a 15 activități de instruire specifice.

Conform necesităților de instruire identificate, pe parcursul anului 2019, polițiștii de frontieră au participat la instruirii, cu următoarele tematici:

- consolidarea capacităților resurselor umane cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii migrației ilegale, personal instruit – 34;
- protecția drepturilor omului, personal instruit – 16;
- analiză a riscurilor, personal instruit – 11;
- 26 angajați au participat în cadrul a 23 operațiuni internaționale.

Totodată, funcționarii vamali au participat la 278 activități de instruire, dintre care:

- 167 activități de instruire internă (45 activități tematice), în cadrul cărora au participat sumar 4758 de funcționari vamali;
- 111 activități de instruire externă (naționale și internaționale), (57 activități tematice), în cadrul cărora au participat sumar 309 funcționari vamali.

ACRONIME

BMA	– Biroul migrație și azil
CSI	– Comunitatea Statelor Independente
EUBAM	– Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina
FRONTEX	– Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă
IGP	– Inspectoratul General al Poliției
IGPF	– Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
MAEIE	– Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
MAI	– Ministerul Afacerilor Interne
NATO	– Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
OIM	– Organizația Internațională pentru Migrație
OSCE	– Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
PF	– Poliția de Frontieră
SUA	– Statele Unite ale Americii
SV	– Serviciul Vamal
USAID	– Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională
UNHCR	– Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați